

codi ètic

Som – Fundació

Catalana Tutelar

contingut —

<i>pròleg</i>	3
<i>codi ètic</i>	4
<i>codi ètic respecte a les persones tutelades</i>	5
<i>codi ètic respecte a l'exercici de la tutela</i>	6
<i>concreció del codi ètic dins de l'organització</i>	8
<i>avaluació i revisió dels principis ètics</i>	10

pròleg —

Som – Fundació Catalana Tutelar treballa des del 1987 per l'acompliment de la seva missió: tenir cura i protecció, com a tutor, curador, o alguna altra forma jurídica, de les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament, dins l'àmbit de Catalunya, vetllant perquè els seus drets com a persones siguin respectats i la seva qualitat de vida sigui millorada.

Per dur a terme aquesta missió realitza, fonamentalment, les tasques següents:

TUTELA I CURATELA i altres formes jurídiques de protecció de persones amb discapacitat intel·lectual, sense família o amb una família que no se'n pot fer càrrec, amb la capacitat modificada per sentència judicial. Per entrar a fer una reflexió sobre l'ètica, hem de partir de la base que el comportament ètic dels ciutadans i les ciutadanes ha de ser el que es desprèn dels drets i de la dignitat de la persona humana.

I en el cas d'una Entitat com la nostra en la qual donem suport a persones amb la capacitat modificada judicialment, aquesta preocupació ètica ha de ser un component essencial de la nostra feina en relació amb les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament que atenem i, també, amb la societat.

Per a l'elaboració d'aquest Codi ètic, la Fundació s'ha inspirat en la Declaració dels Drets Humans, la Convenció de la ONU sobre els Drets de les persones amb Discapacitat. També han estat font d'inspiració el Codi ètic de Plena Inclusión i el document de l'Ètica de Dincat Plena Inclusió Catalunya, entre d'altres.

codi ètic —

Aquest codi està basat en l'ètica de mínims que requereix una societat pluralista, la del respecte pels drets humans bàsics de llibertat, igualtat i solidaritat.

Que es concreta en:

Fidelitat a la missió: Totes les activitats que es desenvolupin han d'estar encaminades a aconseguir la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual.

Eficiència - professionalitat: Capacitat d'obtenir uns bons resultats en la gestió dels objectius de l'Entitat amb els recursos disponibles i l'equip humà existent. L'objectiu és aconseguir el màxim nivell de disponibilitat i d'atenció a les persones usuàries.

Austeritat: Atès que es parteix d'uns recursos limitats, aquests han de ser administrats des del punt de vista d'obtenir el màxim acompliment dels objectius proposats.

Austeritat no vol dir treballar amb recursos insuficients, perquè si el més important és aconseguir una bona qualitat, malgrat treballar amb criteris d'austeritat, allò prioritari serà sempre la qualitat del servei, que projectarà la imatge tècnica de Som – Fundació.

Transparència: Els comptes, patrimoni i administració general de l'Entitat han de ser rigorosos i acomplir sempre els principis generals comptables i s'han de donar a conèixer regularment als òrgans pertinents (Protectorat, Administració, Fiscalia, etc.) de manera que la societat pugui tenir plenes garanties de la tasca realitzada.

codi ètic respecte a les persones tutelades—

Considerant-les un valor en si mateixes i amb tots els valors que tinguin, ja que, "cada persona amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament és un ésser humà complex amb limitacions intel·lectuals i adaptatives, capacitats i limitacions psicològiques i emocionals, estat físic i de salut, etiologia de la condició i peticions ambientals úniques". Malgrat la seva capacitat modificada són subjectes de drets, que han d'exercir amb la major amplitud possible, i els tutors han de ser respectuosos, al màxim, en el desenvolupament de la seva personalitat.

Com a tutors hem d'animar a les persones que atenem a realitzar eleccions per si mateixes, fins i tot en aquells aspectes en els quals com a tutors tenim el deure d'intervenir.

Es necessari un control judicial que garanteixi el correcte exercici de la tutela i eviti els abusos o violacions dels drets individuals; aquest control ha de ser suficientment flexible com per permetre al tutor donar resposta a les necessitats diàries de la persona tutelada de manera efectiva.

S'ha de mantenir la vigilància davant la possible modificació o recuperació de la capacitat, amb independència del que la sentència judicial hagi disposat i de l'obligació de promoure el millor desenvolupament de la persona.

codi ètic respecte a l'exercici de la tutela —

Si bé l'exercici de la tutela constitueix un tot únic, considerem que comprèn dues gran dimensions: la dimensió personal i la dimensió patrimonial. Ambdues són importants, però la dimensió patrimonial, és a dir, el conjunt d'activitats relacionades amb l'administració dels béns de la persona a qui donem suport, ha d'estar supeditada a la dimensió personal de l'exercici de la tutela.

1.- La dimensió personal

Per a **Som – Fundació Catalana Tutelar**, sent una persona jurídica, encara que especialitzada, la dimensió personal de l'exercici de la tutela adquireix un relleu especial i planteja una atenció permanent. Això es així perquè l'atenció d'una persona amb la capacitat modificada exigeix, principalment afecte i atenció personal i és justament la condició impersonal, abstracte i més aviat llunyana d'una Fundació, la que comporta dificultats més grans a l'hora d'exercir-la amb proximitat i sensibilitat humana.

2.- La dimensió patrimonial:

Forma un tot en l'exercici de la tutela, malgrat que moltes vegades sigui de poca importància no s'ha de descuidar la seva eficient, detallada i rigorosa administració. Els criteris inspiradors de la dimensió patrimonial de l'exercici de la tutela són els següents:

- ▶ Totes les operacions i decisions d'administració dels béns s'adoptaran en l'únic i exclusiu benefici de la persona tutelada.
- ▶ Els patrimonis de cada persona tutelada, independentment de la seva magnitud, estaran individualitzats i s'administraran de forma personalitzada.
- ▶ Es farà partícip a la pròpia persona tutelada de les decisions, sempre que la sentència ho permeti, en l'administració dels seus béns, passant esgraonadament de petites decisions a d'altres més complexes.

3.- Els serveis i recolzaments:

Som – Fundació no presta els serveis residencials, laborals, educatius etc., i no ho fa perquè entenem que el millor exercici de la tutela exigeix del tutor la suficient independència per actuar com a usuari informat i exigent cap als serveis que es presten a les persones tutelades. Aquesta independència seria molt difícil d'aconseguir si com a fundació ens dediquéssim, a més de l'exercici de la tutela, a la prestació dels esmentats serveis, ja que en aquest cas seríem alhora jutge i part, com passa a vegades amb els directors i les directores o els i les responsables dels centres.

Com a fundació optem per ser consumidors dels serveis que presten les entitats públiques o privades. Com a consumidors entenem que la provisió de serveis destinats a les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament ha d'estar compromesa amb la qualitat, que s'ha d'articular amb una sèrie de principis basats en valors, tals com la inclusió, la individualitat, el respecte, la dignitat, etc. i que es fonamenti, principalment, en la satisfacció de les persones usuàries i en un compromís de millora continuada.

Entenem que els serveis i recolzaments són de qualitat quan són:

- ▶ dissenyats amb el màxim control i participació per part dels propis individus, els seus familiars o tutors.
- ▶ acceptables per les persones sense discapacitat intel·lectual o del desenvolupament.
- ▶ subministrats en llocs on qualsevol persona estaria disposada a viure o utilitzar.
- ▶ individuals i rellevants vers les necessitats de les persones.
- ▶ modificables quan les necessitats de les persones canvien.
- ▶ ajuden les persones a desenvolupar la màxima independència.
- ▶ respectuosos amb la dignitat i la privacitat dels individus.
- ▶ tenen un adequat suport econòmic.

Així des de Som – Fundació es treballarà de manera cooperativa amb les diverses institucions i persones que tenen alguna responsabilitat cap a les persones a qui donem suport. Cal establir una comunicació fluïda, que es concreti, com a element i eina essencial, en un Pla individualitzat de Servei.

concreció del codi ètic dins de l'organització —

L'organització de Som – Fundació Catalana Tutelar es configura en tres nivells diferents, que són els següents:

1. Patronat
2. Equip professional
3. Persones voluntàries

1. Participació i responsabilitat del patronat en la definició i aplicació del codi ètic

El Patronat ha d'integrar el codi ètic en la reflexió sobre la definició i compliment de la missió, així com en l'elaboració dels Plans d'Actuació, que configuren l'espina dorsal de l'Entitat.

Obtenció de recursos. El Patronat ha de garantir:

- ▶ L'autonomia de l'Entitat: Diversificació en l'obtenció de recursos.
- ▶ La coherència amb les pròpies finalitats.
- ▶ Els excedents hauran de destinar-se a les activitats que corresponen a l'acompliment dels objectius o finalitats fundacionals.
- ▶ El Patronat haurà de projectar la imatge de l'Entitat.

2. L'equip professional i el codi ètic

L'equip professional s'ha d'encarregar de la gestió de l'Entitat basant-se en els criteris següents:

EFICIÈNCIA-PROFESSIONALITAT-HUMANITAT: Aquests tres conceptes han de marcar un estil de treball propi de la nostra cultura organitzativa. Pels criteris esmentats en l'ètica intrínseca és bàsic que la nostra Entitat faci una feina de qualitat amb els recursos disponibles i alhora que tingui en compte que treballa amb persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament que presenten casuístiques molt diverses, per tant, no pot haver-hi una relació d'eficàcia freda i distant, sinó que, al contrari, de to humà i d'atenció als objectius proposats i als resultats a obtenir.

CONFIDENCIALITAT. El respecte als drets de les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament i a les famílies que ens han encomanat una tutela futura obliga a mantenir una informació confidencial d'aquells aspectes que afecten les limitacions de les persones tutelades i, en especial, tot allò que fa referència a la seva discapacitat, la seva situació social i el seu patrimoni.

GESTIÓ PARTICIPATIVA I TREBALL D'EQUIP. L'equip professional haurà de col·laborar, en la mesura de les seves atribucions, en la redacció, aplicació i avaluació tant del codi ètic com dels plans de gestió, incorporant-hi els aspectes que sorgeixin de la seva experiència de treball diari.

AUTOAVALUACIÓ. Potenciar en l'equip l'anàlisi i la revisió periòdica de la tasca duta a terme per part de cadascun dels seus membres.

3. Les persones voluntàries

La raó de ser de les persones voluntàries en una organització es basa en la seva identificació amb la missió o finalitats de l'Entitat, per tant, la seva col·laboració voluntària s'ha de fomentar amb un bon nivell: **d'informació, de les tasques a desenvolupar, de formació** adequada al lloc i responsabilitat, de **recolzament organitzatiu** a la seva col·laboració. Quant als voluntaris i a les voluntàries, la seva tasca en Som – Fundació Catalana Tutelar consisteix a acompanyar i donar suport a les persones tutelades. La seva tasca ha de ser un compromís per establir una relació personal individualitzada, càlida i propera amb les persones amb discapacitat intel·lectual que, de mutu acord, Som – Fundació els assigni.

La seva actuació es basa en el seu compromís i sensibilitat sobre els drets, interessos i necessitats de la persona tutelada, amb el recolzament de Som – Fundació.

Aquest compromís i sensibilitat els ha de portar a una implicació activa en tot el que afecta a la vida de les persones tutelades, a compartir sentiments i inquietuds, a encoratjar els seus avenços, a promoure les seves capacitats per la presa de decisions, etc., mantenint amb elles una relació de càlid afecte, sense exigir correspondència per la seva part.

El manteniment d'aquesta implicació exigeix, d'una banda, tenir programes eficients que garanteixin una adequada supervisió, recolzament i reconeixement de la decisiva contribució que l'actuació dels voluntaris i de les voluntàries suposa per a la millora de la qualitat de vida de les persones tutelades i, de l'altra, en el compromís dels membres dels òrgans de govern i del personal de Som – Fundació.

avaluació i revisió dels principis ètics —

Si bé es necessari el codi Ètic bàsic de Som – Fundació Catalana Tutelar per a la realització de la seva tasca fundacional, és molt necessari anar-lo revisant, dins del marc del Pla d'Actuació, per adaptar-lo a les noves necessitats socials que vagin sorgint.

Barcelona, desembre de 2008